

PODĚKOVÁNÍ

Výbor Svazu důchodců ČR MěO Brno vyslovuje tímto díky Nadaci zdraví pro Moravu – MUDr. Danuši Spohrové, CSc. za finanční dar na zahájení oslav 25. výročí založení SD ČR v Brně.

Tato akce se uskutečnila dne 6. května 2015 za účasti 130 členů naší organizace, kteří ji zakládali či jsou u nás aktivní více než 10 let. Projížďka po Brněnské přehradě byla všemi účastníky přivítána, občerstvení a živá hudba dodala této akci příjemné zážitky.

70. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ A ROK USMÍŘENÍ?

70 let uplynulo od ukončení nejkrutější války, která v novodobých dějinách připravila o život miliony lidí, z toho většinu tvořili nevinní civilisté. Německý nacismus toužící po světovládě způsobil mnoho lidských tragédií. 360 tisíc občanů Československa zahynulo.

Dodnes žijí pamětníci z řad těch, kteří se zbraní v ruce se postavili této nesmyslné válce, dodnes žijí pamětníci, kteří zažívali neskutečná muka v nacistických koncentračních táborech, dodnes žijí pamětníci, kteří zakoušeli ponižování, hlad, rozbombardované domy, ale i pocit štěstí, když Rudá armáda vstoupila do města Brna.

V řadě míst Jihomoravského kraje, včetně Brna, se během května konaly vzpomínkové a pietní akce za účasti předních politiků i obyčejných lidí, vzdávající hold a úctu osvoboditelům. Zasloužili se o to, že se mohly narodit další generace. Nové generace jistě nemohou za to, že nemají vlastní zkušenosti. Některé však neznalost historie a život v míru vede k tomu, že zaměňují příčiny a důsledky. Hodnotí události a činy našich předků, kterým nemohou porozumět. A tak se setkáváme s voláním po usmíření některých mladých brněnských politiků i s těmi, kteří se na rozpoutání války podíleli a vyčítají svým předkům jejich činy, třeba pro odsun německého obyvatelstva z Brna.

Neví, že napřed bylo z našeho pohraničí vyhnáno na 160 tisíc občanů, kteří se provinili jen tím, že byli Češi a Moraváci?

Usmíření? Koho a s kým? Omluvili se brněnští Němci za příkoří konané na českých občanech Brna?

Pochod Pohořelice – Brno má v rozporu s historickou skutečností mezi mladými podpořit názor, že

se čeští občané chovali stejně jako nacisté. Přestože unáhlený odsun německého obyvatelstva z Brna 30. května 1945 způsobil starším a nemocným lidem zdravotní potíže a mnoho jich zemřelo vyčerpáním a na epidemii úplavice z kontaminované vody, hrubé násilnosti a vraždy na německém obyvatelstvu českými občany nejsou prokázány. **Nazývat tento pochod „pochodem smrti“ je urážkou všech těch, kteří se nacistických „pochodů smrti“ opravdu zúčastnili.**

“O vystěhování Němců z Brna rozšířili sudetoněmečtí a s nimi sympatizující publicisté fantastické výmysly“, uvádí historik i přímý pamětník Prof. PhDr. Silvestr Nováček, CSc., v publikaci „Vystěhování Němců z Brna a odsun z jihomoravského pohraničí.“ Ke stejným závěrům dospěl v podrobné publikaci „Vysídlení německého obyvatelstva z Brna ve dnech 30. a 31. května 1945 a nouzový ubytovací tábor v Pohořelicích 1. 6. - 7. 7. 1945“ historik a pamětník Prof. PhDr. Vojtěch Žampach, CSc. Ten si dal tu práci, aby prostudoval všechny dostupné dokumen-

(Dokončení na straně 2)

ŠEŘÍK

*Slova neutěší,
snad jen májový déšť
co splývá v květech.
Tvé stopy, synku,
zůstanou věčně
v každém jaru,
jako dávná vůně,
jako dávná vůně,
co odolává zmaru,
jako dávná vůně
ze ztracené
snítky
bezu.*

*Kéž je vám všem
lehká
naše země,
přísahahejme,
ať nezapomenou
na oběti
budoucí pokolení
a děti
našich dětí.*

*Slova neutěší,
snad jen májový déšť,
co splývá v květech.
Tvé stopy, synku,
zůstanou
věčně
v každém jaru,
jako dávná vůně,
co nezná zmaru,
jako dávná vůně
ze ztracené
snítky
bezu.*

Marie Veselá

Sdružení českých spotřebitelů

NAŠI SENIOŘI V RIZIKOVÝCH TRŽNÍCH VZTAZÍCH – JAK SE BRÁNIT A OCHRÁNIT?

Záměrem SČS je posilovat postavení spotřebitelů na trhu zlepšováním jejich informovanosti a zvyšování znalostí s důrazem na zásadu jejich osobní odpovědnosti za své konání. Prostřednictvím prevence je specifická pozornost věnována zvláště zranitelným spotřebitelům, kteří se hůře dokážou sami ochránit.

Jednou ze skupin, na kterou se v rámci našich preventivně-osvětových kampaní řadu let zaměřujeme, jsou senioři, kteří patří mezi výrazně citlivou a zranitelnou skupinu spotřebitelů.

V letošním roce SČS vydává za podpory Ministerstva obchodu a průmyslu další dvě publikace v edici *Průvodce pro spotřebitele – seniory*,

zaměřené na specifická témata „šmejdi“ a on-line nakupování.

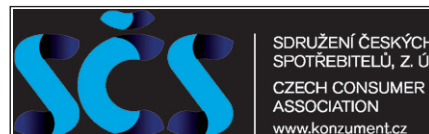
Od roku 2014 vstoupila v platnost novela zákona na ochranu spotřebitele, která umožňuje větší kontrolu nad praktikami při předváděcích akcích, pro jejichž aktéry se již neodmyslitelně vžilo nechvalné pojmenování „šmejdi“. Jejich vynalézavost ovšem nezná hranic – převlékají kabáty a vymýšlejí jiné způsoby, jak seniory oklamat a okrást. K tomu, jak se v jejich nových praktikách zorientovat, může seniorům posloužit nová publikace „*Babi, dědo! Nenechte se okrást*“ aneb Jak nenaletět novým trikům podvodných prodejců.

Druhá publikace s názvem „*Jak nenakupovat zajíce v pytli*“ se týká rad a tipů pro bezpečný nákup v e-shopu. Zažité klišé, že senioři nerozumějí moderním technologiím a nepoužívají internet, není pravdivé – jde o nejrychleji rostoucí skupinu uživatelů, v loňském roce již internet využíval každý druhý senior. Vydaná publikace poskytuje řadu informací, rad a tipů, jak správně nakupovat on-line, jak se vyvarovat podvodným prodejcům na internetu, či jak vrátit či reklamovat zboží koupené toto cestou.

Publikace jsou k dispozici v tištěné i elektronické podobě a jsou šířeny prostřednictvím seniorských kontaktních míst a na specificky zaměřených akcích, jako jsou kulaté stoly, výstavy a veletrhy, semináře pro seniory atd.

Pevně věříme, že nové brožury pomohou naplňovat strategii Sdružení

českých spotřebitelů vyjádřenou sloganem: „**JEN POUČENÝ SPOTŘEBITEL SE MŮŽE ÚČINNĚ BRÁNIT.**“ Publikace jsou kromě tištěné verze dostupné v elektronické podobě na internetových stránkách SČS (www.konzument.cz) a jsou poskytovány zdarma.

Sdružení českých spotřebitelů (SČS)

je občanským sdružením, které si klade za cíl hájit oprávněné zájmy a práva spotřebitelů na vnitřním trhu EU a ČR, přičemž zdůrazňuje preventivní stránku ochrany zájmů spotřebitelů: „*Jen poučený spotřebitel se dokáže účinně hájit*“. SČS působí v řadě oblastí, pokrývají odbornosti ve vztahu k bezpečnosti výrobků, standardizaci, finančních služeb aj. SČS výrazně zaměřuje své aktivity na oblasti, které se dotýkají nejvíce zranitelných spotřebitelů – seniorů, dětí a mládeže, osob se zdravotním postižením.

SČS poskytuje své služby prostřednictvím telefonického, osobního či elektronického poradenství, vydáváním osvětových a informačních publikací a materiálů, pořádání seminářů a přednášek atd.

Kontaktní adresa:

SČS, Pod Altánem 99/103, 100 00 Praha 10, +420 261 263 574, spotřebitel@regio.cz; www.konzument.cz

Hold brněnskému hudebnímu umělci Vlastimilu Lejskovi

Z vydavatelství Českého rozhlasu Radioservis přichází na trh cédéčko Vlastimil Lejsk a jeho klavír, nabízející více než hodinu a čtvrt hudby se skladatelské tvorby tohoto umělce, který zemřel ve věku nedožitých 83 let před pěti roky – 12. března 2010.

Brněnský pianista, skladatel a pedagog byl s dodnes velice aktivní čínorodou chotí Věrou (1930) průkopníkem hudby pro klavírní duo a to jak rozsáhlou koncertní činností, nepřetržitým množstvím nahrávek v rozhlasu i na gramofonových deskách v České republice i v zahraničí. Toto klavírní duo uvádělo současnou tvorbu našich i zahraničních autorů a podněcovalo tvorbu nových skladeb. V roce 1978 založilo v Jeseníku renomovanou mezinárodní soutěž Franze Schuberta pro klavírní duo.

Úvodní skladbou na CD jsou Písničky ze sklepa pro klavír, kterých je sedm a jejich interpretem je sám autor. Balady z Moravy pro klavír čtyřručně hraje s manželkou, stejně jako skladby pro dva klavíry, syn Vlastimil hraje s Orchestrem Studio Brno, řízeným Jiřím Hudcem, Preludia pro klavír a orchestr. Igor Ardašev je inter-

(Pokračování na straně 3)

70. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ A ROK USMÍŘENÍ?

(Dokončení ze strany 1)

ty, včetně farních záznamů v Pohořelcích a vypracoval seznam všech zemřelých a kde **jednotlivě** jsou pohřbeni.

Omluva dnešní brněnské koalice svědčí o neznalosti faktů. Nemají morální právo na smíření ti, kteří tuto dobu nezažili. Pochodem a přijatou deklarací zneuctila vládnoucí brněnská koalice a TOP 09 všechny oběti II. sv. války, všechny, kteří si ještě pamatují zvěrstva páchaná Němci i na

obyvatelích Brna v Kounicových kolejích, kam se brněnští Němci chodili dívat na popravy českých občanů. **Svojí Deklarací usmíření současná brněnská koalice jen rozjítřila rány, které se zdály již zahojené.**

A tak si koalice v Brně složená z ANO, KDU-ČSL, Žít Brno a Strany zelených zadělala na problém, jak usmířit mnoho občanů města Brna.

Že by další Deklarací usmíření?

redakce

FLÉTNISTKA RŮŽENA KUČEROVÁ OSLAVILA NAROZENINY NOVÝM CD

Flétnistka, dudačka a hudební pedagožka Růžena Kučerová se řadí k těm seniorům, kteří ani v důchodu nesložili ruce v klín a je stále činorodá. Zdaleka se nepohybuje jen mezi Brnem, hornorakouským městem Steyrem a Prahou. Jen několik dnů před svými 64. narozeninami, které měla 13. května a slavila je u své pražské dcery, v Mikulově předsedala porotě hodnotící soupeření dudáků v ústředním kole Národní soutěže hudebního oboru základních uměleckých škol. A také veřejnosti představila své nejnovější cédéčko, které nese název Devět tanců pro flétnu a flétničky Růženy Kučerové. Jsou to taneční variace a tance z Brněnska, Valašska, Protivanova, ale i ze Slovenska a Rumunska. Bylo natočeno v Českém rozhlasu Brno a flétnová sóla doprovázely Brněnský rozhlasový orchestr lidových nástrojů a muzika Gajdoši Brno.

Rodačka z Hanáckého Slovácka – z Hustopečí u Brna, ještě zažila pasení housat, draní peří, vaření povidel v kotli na dvoře a pozorovala maminku, jak vyšívala kroj, který pak nosily ještě i její obě dcery. V srdci chová dodnes vzpomínky na vyprávění a písničky své babičky. Patřím k těm, kterým prozradila, že na základní škole učivo z matematiky pochopila až v následující třídě, tedy rok poté. Ale její práce z literatury dal učitel za vzor. Chtěla vždy hrát na klavír, osud ji však přivedl na sedm roků k houslím. Potom se zamilovala do příčné flétny. I když musela v hudební škole asi rok hrát na oba nástroje, flétna jí šla daleko lépe, protože ji její zvuk fascinoval. Když se velmi dobře umístila v celostátní soutěži, bylo o dalším osudu rozhodnuto. Vystudovala brněnskou konzervatoř. V roce 1980 začala hrát na flétnu ve folklorním souboru Brněnští gajdoši. „*Tam jsem zjistila, že folklorní čtvrtová nota není čtvrtová. Půlová také často netrvá dvě doby, ale tak dlouho, jak si písnička o to řekne. O pevném rytmu se dalo hovořit snad jen při doprovodu tance, ale jistě to také nebylo,*“ vzpomíná jubilantka. „*Primáš Vladimír Meloun dokázal hrát celou noc, až do rána, jednu valašskou písničku za druhou a ani jednu neopakoval. Z jeho hry jsem po celá léta čerpala ryzí valašský folklor s originálními melúnovskými ciframi. Umělecký šéf souboru Otakar Pokorný mne zase naučil hrát na dudy,*“ dodává Růžena Kučerová. Vysvětluje, že dudy jsou ve své podstatě dechový nástroj, takže jako flétnistka si s nimi dokázala poradit, i když začátky byly krušné.

Za zmínku stojí, že jubilantka si tyká s obdivuhodným počtem hudebních nástrojů, které vlastní. Napočítal jsem u ní troje housle, tři staré dřevěné flétny, dvě dřevěné pikoly, tři gajdice, velkou slovenskou fujaru, viděl jsem spoustu různých píšťal, všechny zobcové flétny, Panovu flétnu, irské flétny, píšťalu s měchuřinou, šalmaj, patery dudy: historické české, tradiční moravské, repliku středověkých dud, dudy královské a barokní moldánky. Také kytaru, ukulele a kufr různých drobných bicích nástrojů. A kdoví, co všechno se ještě nachází skryto v zásuvkách.

Od roku 1988 se datuje spolupráce jubilantky s Brněnským rozhlasovým orchestrem lidových nástrojů, kde se uplatnila nejen jako flétnistka a dudačka, ale i jako zpěvač-

ka. Třináct let byla asistentkou uměleckého šéfa a primáše Jindřicha Hovorky. Společně vytvářeli programy, dramaturgii. Každý měsíc připravili pro Český rozhlas Praha nový pořad redakce zábavy. Natočili spoustu cédéček, v terénu natáčeli pamětníky, jezdili do porot soutěží dětských zpěváků. Činnost v BROLNu ukončila v létě 2010. Nelze opomenout bezmála dvacetileté působení ve čtyřlenném profesionálním souboru Gajdoši Brno, díky němuž mohla napsat a uplatnit mnoho scénářů k výchovným koncertům pro děti.

Zasvěcení vědí, že Růžena Kučerová se odívala nejen do stylizovaného brněnského kroje a na sváteční koncerty do kroje hornáckého. Bývala vidět také v renesančním italském kostýmu barokním. To když hrála starou hudbu. Je to patrné např. na obalu jejího šestého vydavatelského počínu – cédéčka s titulem Rozeta. Na tomto nosiči s 18 skladbami o celkové délce 39 minut spoluúčinkovali s Růženou Kučerovou a kytaristkou Olgou Dvorskou členové muziky Gajdoši Brno a violová sóla hrál Jindřich Hovorka.

Mimořádným tvůrčím počinem Růženy Kučerové je publikace o 207 stránkách

s přílohou dvou CD Jindřich Hovorka 1937-2006, kterou v roce 2011 vydala hudební agentura Rezonance ve spolupráci s Českým rozhlasem Brno. Podle nejčerstvějších informací lze tuto publikaci, označovanou za hold umělci zpívajících houslí, ještě získat.

Jubilantka je přesvědčena, že hudba a krása s ní spojená nám byla darována jako nadstandard. Že člověk není bohatý jen penězi, ale hlavně zážitky, zkušenostmi a poznáváním. Proto se cítí díky folkloru velmi bohatá a obdarovaná. V lidové písni na malém prostoru, v určité zkratce, zapůsobí příběh, osud nebo jen jednoduchá krása. Nemyslí si, že třináctka v datu jejího narození je nešťastným číslem. Problémy, maléry, nedostatky všeho druhu má jako každý druhý na světě. Ale v těch nejtěžších chvílích vždy pro ni svítilo někde, byť nesměle nebo blikotavě, sluníčko naděje a ona zamířila vždycky k němu. Úmyslně vyhledávala harmonii, lásku a pohodu.

Bohumil Hlaváček

Hold brněnskému hudebnímu umělci Vlastimilu Lejskovi

(Dokončení ze strany 2)

pretem 21 reminiscencí klavírního vysloužilce, komponovaných pro klavír v roce 1990.

Naplnit odkaz Vlastimila Lejska – žít, hrát a tvořit pro radost – má i nová mezinárodní soutěž, věnovaná této velké osobnosti brněnského hudebního života. Tato I. mezinárodní soutěž Vlastimila Lejska pro klavírní dua bude v Brně ve dnech 13. a 14. listopadu v sále konzervatoře. Uzávěrka přihlášek je 30. září. Přihlášky i další informace o soutěži a notové materiály k povinným skladbám jsou dostupné na www.iclejsek.com.

Bohumil Hlaváček

VZPOMÍNKY NA VÁLKU

Dubnové a květnové pietní akty k 70. výročí osvobození našeho města Rudou armádou a zároveň brněnskou radnicí připravovaný pochod Pohořelice – Brno vyvolal u pamětníků v řadách našich členů mnoho vzpomínek.

Ty, které byly redakci zaslány písemně, otiskujeme. Rádi zveřejníme i další.

Vzpomínky kdysi malé a hloupé holky

Byla válka a mně bylo necelých sedm let. Byl poslední rok té strašné a děcku nepochopitelné skutečnosti, houkání sirén, rachotu, rámusu, hladu, strachu a zmatku, kdy místo spánku v postýlce, v útulném bytě, jsme spávali ve sklepě na postelích stlučených z beden a kdy po houkání sirén jsme s maminkou utíkali do blízkého Wilsonova lesa, aby nás v případě zásahu bombou nezasypaly sutiny. A proč nám ti páni odvedli tatínka? A proč jste mě poslali k tetě do Ledče nad Sázavou? Že se tam nebombarduje? No, tak dobře, do 1. třídy tedy půjdu v Ledči. Na tabuli visel barevný obraz selského dvora a my jsme se učili: Das ist Hund, das ist Pferd, das ist Schwein, atd., atd. To jsou, díky paní učitelce Krajíčkové, moje jediné trvalé znalosti němčiny.

Bezpečno už nebylo ani v Ledči, a tak mě vrátili domů, do Brna, a my se stěhovali. V domnění, že tam bude bezpečněji, do Kuřimi, ale tam byla také továrna. Museli jsme se vystěhovat do pěti štol v kopci Záruba. Bylo nás tam dva tisíce, spali jsme na palandách stlučených z nehoblovaných prken, bylo tam vlhko, zima a průvan, stonali jsme, zejména děti. Jedno se tam i narodilo, je to dosud žijící pamětník, je mu zrovna 70 let. Fronta s duněním postupovala, Brno už bylo osvobozeno 26. dubna, my jsme se dočkali až 8. května. Ráno vnikli do štol vojáci v neznámých uniformách a křičeli: „Ana ven, ana ven“, to si dob-

ře pamatuji, byli to Rumuni a chtěli nám sdělit, že už můžeme jít domů, že už to skončilo. Pak jsem se dívala, jak se pomocí kamene na klacku stahuje kráva na louce, jak se porcuje, oplachuje v potoce a jak se z ní na téže louce, kde se dříve pásala, v kotli vaří guláš. Vojáci se s námi podělili.

A pak už jsme opravdu šli domů, do Brna. Samozřejmě pěšky a naproti nám šel tatínek, přežil, sláva.

Ale nebylo to všechno jenom krásné, šťastné a veselé. V příkopě podél silnice do Řečkovic leželi zabíjení němečtí vojáci. Bylo horko, byli odulí, lezly po nich mouchy, ale jakoby spali, byli to však lidé a kolemdoucí, také lidé, na ně plivali a čurali. Nerozuměla jsem tomu. Proč? A zrovna tak jsem nerozuměla tomu, když o něco později šla v transportu Němců, pravděpodobně do těch známých Pohořelic, unavená, zmožená mladá německá matka s nemluvnětem v náručí. Zřejmě již na pokraji sil. Když jí druhá, česká matka, zrovna ta moje, dítě vzala a pomohla značný kus cesty nést, proč jí okolostojící nadávali a uráželi hnusnými slovy. Vždyť i Kristus nenesl svůj kříž na horu Olivetskou stále sám, i jemu lidé pomáhali. Kam se poděly křesťanské ideály? Což v nás ta hrozná válka zabila všechno lidství? Konečně nastal mír. Nevěděla jsem, co je to „mír“. Dnes už to vím, nechci už žádné nelidské vzta- hy mezi lidmi. Je to už 70 let.

Ing. Milena Leichmannová

Válečná léta v Brně

Bylo září 1943. Moje těhotná máma se vypravila do města. Na plošině tramvaje se setkala se svojí spolužačkou ze školy, se kterou se dlouho neviděla. Klábosily o všem možném, když náhle tramvaj na Cejlu zastavila a řidič šel odstranit nějakou poruchu na voze. V tom okamžiku přistoupil k mámě průvodčí a důrazně ji žádal, aby rychle vystoupila, protože dvě brněnské Němky se domlouvaly, že ji nechají u divadla zataknout. Vystoupila a tramvaj se rozjela. Rozrušená se vrátila domů. Teprve tam jí došlo, co mohlo být důvodem pro ono zatčení. Spolužačce si postěžovala, že má strach o svoje nenarozené dítě, protože je nedostatek jídla a na přiděl dostává jen 2 dcl odstředěného mléka denně. Tím nenarozeným dítětem jsem byla já. Možná žiji jen díky odvaze neznámého řidiče a průvodčího. A jen díky náhodě přežil i můj otec, který byl totálně nasazený v jeskyni Výpustek ve Křtinách. Tam byla v roce 1944 přesunuta výroba pro německou armádu z dnešního Zetoru. Totálně nasazení muži zde pracovali ve 12ti hodinových intervalech, hlídání brněnskými Němci, kteří se vrátili po zranění z fronty, nebo byli již starší. Táta často vzpomínal, jak se všichni báli, když byl ohlášen nástup. To vždy znamenalo, že bylo více zmetků a pro výstrahu ně-ko-ho posílali do Kounicových kolejí.

Vyprávění mých rodičů končovalo slovy: „Chovali se k nám jako k podřadným lidem.“

Anna Štofánová

Kdo z brněnských Němců se omluvil za transporty svých spoluobčanů, Židů na smrt?

Navštívili alespoň někteří zastupitelé Kounicovy koleje – místo „zábavy“ brněnských Němců?

Ve válce se i rodinné vztahy komplikovaly

Můj děda a jeho sestra si postavili vedle sebe stejné domky. Vycházeli spolu velmi dobře až do II. sv. války. Tehdy se neteř provdala a se svým českým manželem přestoupili k Němcům. Skutečnost před rodinou tajili až do chvíle, když muž neteře rukoval. V obchodě, kde pracoval se chlubil, že jde bojovat z přesvědčení. Moje máma, stojící ve frontě, že si u příbuzného objedná brambory, překvapením utekla a celá rodina byla v šoku.

Narukoval už jako čtyřicátník a byl

poslán na Slovensko. Od té doby přicházely ze Slovenska balíky a pytle. Teprve tehdy si rodina uvědomila, že jejich životní úroveň byla po celou dobu díky větším přidělkům pro Němce o hodně lepší. Ke konci války se ztratil. Po válce se zjistilo, že byl zabit partyzány při „rekvírování“ dobytka vesničanům.

Jeho žena, ačkoliv v rodině přišlo o život v Kounicových kolejích několik příbuzných, lítost nad nimi neprojevila. Naopak odsoudila atentát na

Heydricha slovy: „To Češi neměli dělat.“

Po osvobození byla jako Němka zařazena se svým šestiletým synem do odsunu 30. května 1945. Absolvovala celý pochod Brno-Pohořelice a v Pohořelicích se začala dovolávat svého českého původu. Na základě dosvědčení příbuzných byla i se synem převezena zpět do Brna. Nejdříve přišla o majetek, který jí byl vrácen spolu s navrácením češství.

Spoluobčané jí však pohrdali a odsuzovali. Nikdo se s ní nebavil. Bydlela v domku se svým synem, který na to doplatil nejvíce. Žil s cejchem rodičů - zrádců a kolaborantů. A pokud vím, nechtěl si připustit, že to byli jeho rodiče, kteří zradili svou vlast a připravili mu tím i jeho osud.

Můj děda se s neteří také nestýkal. Jen po návratu do Brna (o který se také zasloužil), jí připomněl, že její otec, čestný předválečný sociální demokrat, který se vypuknutí války nedožil, nad činy své jediné dcery v hrobě dělá veleteče.

A. Š.

Kdo a komu má co odpouštět?

Nemohu stále uvěřit svým uším a očím, když vidím a slyším, co se děje už delší dobu (od roku 1989) kolem našeho osvobození a vůbec kolem výkladu našich dějin.

Prožila jsem celou válku jako dítě, když skončila, nastupovala jsem do školy, byla jsem tedy již dostatečně velká, abych si pamatovala, co moje rodina prožívala. Přestože dovedu odpouštět, nemám v povaze žít zašit a nepřátelství, nemohu zapomenout. Na co? Na pláč maminky a babičky - obě obsluhovaly v obchodech „hodné německé paničky“, ty jim dávaly pravidelně najevo, že nic neznamenají, ve všem mají navrch ony. Chovaly se nadřazeně, proto ty slzy. Vydržet takovéto chování nebylo lehké, vždyť v době války v našem městě žilo 50 % Němců. I pro prodavačky, jimiž maminka a babička byly, byl denní život velkou zkouškou nervů a očistcem.

Nebylo to však nic proti tomu, co nás každý měsíc čekalo doma. Bydleli jsme v tzv. invalidní kolonii kovodělníků, dědeček původně pracoval jako mistr (zahraniční montér) v Královopolské strojírně, do důchodu šel po prodělání španělské chřipky. To už dům spravovalo Kuratorium, jako správce tu působil zavilý Němec, nacist, jmenoval se Leinveber. Měsíc co měsíc při výběru nájemného neopomněl připomenout, že „to děcko odvezeme na převýchovu“ a vy (maminka a prarodiče) skončíte v táboře, do půl roku po vás neštěkne ani pes. Pan správce vycházel z toho, že splňuji všechny podmínky převýchovy, věk i vizáž, a to ještě nevěděl, že můj otec bojoval jako československý voják u Tobruku. Za půl roku nás na štěstí zachránilo to mnohokrát pošpiňova-

né osvobození Rudou armádou.

Vidím to tak, že současná mladá generace nemá právo posuzovat tehdejší válečnou a poválečnou situaci, mladí lidé ji neprožili, měli by mít zájem se ze zkušeností jiných poučit.

Bylo by toho ještě mnohem více k vyprávění, co jsme s tak „hodnými Němci“ prožili, ale jsem už příliš přecitlivělá právě díky všem nepravdám a cíleným lžím, které mají naši společnost rozdělit a vzájemně znepřátelit. Z minulosti bychom se měli poučit, měla by pro nás všechny být varování!

Libuše Gottwaldová

Výzva: *Válka v Evropě se nesmí opakovat!*

II. světová válka skončila před 70 lety. Byla to nejkrutější válka, ve které přišlo o život 72 milionů lidí, z toho 47 milionů civilistů. Mnoho milionů lidí přišlo o zdraví, domov, blízké. Národy Sovětského svazu nesly největší břímě na porážce fašismu. Odhodlání bránit svoji zemi proti cizím vetřelcům, odhodlání porazit fašismus v celé Evropě nesmí být zapomenuto.

V úctě ke všem padlým na všech bojištích II. světové války, v úctě ke všem nevinným, kteří v nesmyslné touze fašistického Německa po světovládě přišli o život, v úctě ke všem, kteří se odvážně válce postavili a věnovali úsilí, aby se již nikdy nic podobného nemohlo opakovat, vyzýváme:

- **Spojme všechny síly v boji za světový mír!**
- **Bojujme proti všem, kteří opět ožívají touhu po světovládě!**
- **Braňme, aby váleční štváči znovu zavlekli naše potomky do světového konfliktu, ve kterém nebude vítězů!**
- **Chraňme život na planetě Zemi!**
- **Patří nám všem!**
- **Chceme mír!**

Účastníci vzpomínkového shromáždění k 70. výročí osvobození města Brna.

K výzvě se připojily regionální organizace:

Česko-ruská společnost, Společnost Ludvíka Svobody, Společnost Julia Fučíka, Klub českého pohraničí, Český svaz bojovníků za svobodu, Vlastenecké sdružení antifašistů, KSČM v Brně, Levicový klub žen Dobromysl, Klub společenských věd, Komise mládeže MV KSČM v Brně, Výbor národní kultury, Společnost česko-kubánského přátelství, Matice Čech, Moravy a Slezska, Svaz důchodců.

V Brně dne 25. 4. 2015

MIMOŘÁDNÝ ZÁJEM...

Opravdu mimořádný zájem vzbudil zájezd, který se uskutečnil 21. dubna, ale pro tento zájem byl opakován ještě o den později, 22. dubna. Šlo o to se podívat do Náměště nad Oslavou, ale nejen na stále navštěvovaný zámek, ale i na místo, známé v celém státě spíše jen názvem – Letiště v Náměšti nad Oslavou. Naši touhu toto místo poznat nebylo snadné naplnit – jde přece jen o vojenský prostor. Nakonec se vše podařilo včas zajistit, i počasí nám přálo, takže naše návštěva Náměště začala právě tu.

Objektem nás provázel příslušník armády, měli jsme tak příležitost si prohlédnout jak zařízení letiště, tak i interiéry zde provozovaných a opravovaných vrtulníků. Všim jsme byli samozřejmě překvapení, dokonce i pejsky a dravými ptáky, v době naší návštěvy v klecích a psích „útulcích“. Dívali jsme se pozorně, nabyli jsme přesvědčení, že vše je dobře zajištěno – pro vrtulníky opravy, proti zatoulaným rušitelům si naši zvířecí přátelé také určitě případně poradí. Jsme klidní.

Náš zájezd dále pokračoval návštěvou náměšťského renesančního zám-

ku, kde jsme obdivovali zejména expozici gobelínů.

Při procházce po zámku jsme se dověděli, že byl založen původně jako hrad v roce 1234 pány rodu Mezeříčských z Lomnice, až za majitele Jana staršího ze Žerotína byl přestavěn z hradu na zámek. Vystřídal několik majitelů, kteří zde zanechali po svém pobytu stopy. Tak na příklad Jindřich Vilém Haugvitz zde založil uměleckou kapelu, udržoval kontakt s hudebníky z Vídně, ti se osobně znali s Ch. W. Gluckem a A. Salierim. O několik let později se stala Náměšť sídlem okresního soudu, byla součástí okresu Třebíč, kde leží také obec Kralice nad Oslavou s Památkem Kralické bible.

Ve městě jsou také dvě stálé expozice městského muzea, konají se zde festivaly folkové hudby i některé z koncertů

„Koncert Moravia“. Město bylo především sídlem zemědělské velkovýroby, byla zde i továrna A. Klazara na výrobu vlněných látek a výrobu koberec, která zaměstnávala až 700 zaměstnanců.

Ve městě jsou rozmístěna různá sportoviště, která měla v minulost i celorepublikový význam i působnost, v současnosti zde působí TJ Náměšť nad Oslavou.

V nynější době má v Náměšti asi 5500 obyvatel.

**Libuše Gottwaldová,
místopředsedkyně výboru**

I SENIORKY SE RÁDY „OBLÉKAJÍ“

Poslední dubnový týden u několika z nás probíhal v duchu přípravy na již druhou „módní přehlídku seniorek“ – po dvou letech.

I přes skromné finanční možnosti, s kterými zápasíme všechny, se většina z nás ráda pěkně oblékne. Sledujeme přitom i současné módní trendy, čas od času prověříme svůj šatník, zjistíme, že z různých důvodů musíme něco vyřadit (i pro nedopnutí sukňe). Na štěstí máme náš trh doslova přesycený druhy oblečení, které nejsou ale vždy nej kvalitnější, záleží tedy na našich možnostech, jak s nimi naložíme. Zde ale také záleží na našem vkusu a citu, co si v našem věku dovolíme, abychom se cítily dobře.

Úmyslem předvádějících také bylo dát návod, jak reagovat na různost nabídky trhu, který ne vždy a všude nabízí pěkné zboží. Zde přichází na řadu náš vkus, fantazie a schopnost si tyto produkty nejen koupit, ale i různě upravit a zkombinovat.

Za dva roky počítáme s další přehlídkou. Chtěly bychom na ni pozvat nejen ty štíhlejší. Také plnější dámy by měly na sebe dbát a upravovat se, aby se cítily dobře a byly samy se sebou spokojeny. I s jejich modely bychom se rády setkaly.

**Libuše Gottwaldová,
místopředsedkyně**

ZE ŽIVOTA MÍSTNÍCH KLUBŮ

NÁŠ ZAČÁTEK ROKU VE STARÉM LÍSKOVCI

Nový rok 2015 jsme přivítali na Osové ulici při slavnostním osvěcení stromu. Vidět ty zářivé oči dětí je nezapomenutelný zážitek, zněly koledy z úst všech zúčastněných. Také v našem klubu jsme slavnostně přivítali nový rok s nadějí, že vše opět ustaneme.

V našem klubu se setkáváme pravidelně každé pondělí. Společně oslavujeme narozeniny našich členek, dostávají kytičku a malou pozornost.

Pozvánku na Ples v Bohunicích jsme akceptovali a v hojném počtu se této události zúčastnili. Opět jsme se sešli se členy KD z celého Brna, zazpívali společně známé melodie a nechyběla ani „tradiční tombola“.

Pravidelně navštěvujeme Tanečky na Křenové organizované Radou seniorů v Brně. Každá tato akce je vydařená, je pojištěm nás, starších. Byli jsme i na tanečním odpoledni v Bosonohách, neodpustili jsme si Tuřany, sem pravidelně zajíždíme za přáteli.

Přítomnost na vernisáži k výstavě fotografií o Nepálu, přednáška a promítání filmu, tak to byla účast na akci v Knihovně Jiřího Mahena – v pobočce na Kurské ulici.

Protože už nejsme zcela zdravé, sepsali jsme petici, týkající se dopravní linky č. 6. Její vlaky nejezdí vždy na konečnou ve Starém Lískovci. Přestupování špatně chodícím seniorům činí značné potíže, vlaky navíc nejsou nízkopodlažní. Petice byla předána na ÚMČ St. Lískovec.

V našem klubu jsme oslavili svátek MDŽ, V kině SCALA jsme byli přítomni na členské schůzi seniorů z celého Brna, součástí bylo i pěkné vystoupení pěveckého kroužku.

Poslední akcí byla účast na setkání heligonkářů v Bosonohách, kam se sjeli hudebníci z celé České republiky. Svým talentem nás zaujali zvláště mladí - deseti až dvanáctiletí.

Velikonoce jsou za námi, snad pro špatné počasí nebylo vidět v ulicích tolik dětských koledníků, jak jsme vídávali dříve.

Věříme, že nám zdraví umožní, abychom se i nadále scházeli v našem klubu a zúčastňovali se i příležitostných akcí.

**Libuše Medková, MO SDČR
Starý Lískovec – nová zástavba**

TAK KAM TO VLASTNĚ POJEDEME?

Chtěla jsem vás trochu potrápit, a tak jsem dala název našeho letošního, snad předposledního zájezdu 17. 9. 2015, tak trochu nezajímavý a neznámý cíl „HOLEŠOV“. Ale to byl jenom chyták. V Holešově, vůbec ne nezajímavém se stavíme cestou možná zpět od našeho skutečného cíle „Svatého Hostýna“.

Svatý Hostýn vysoký 735 metrů, vlastně moravský Blaník, co o něm víme? Víme, že je to druhý nejvyšší kopec Hostýnských vrchů, oblasti hlubokých lesů rozkládajících se v prostorách mezi řekami Moravou, Dřevnicí a Horní Bečvou. Nejvyšší vrch, Kelčský Javorník je vysoký 865 m.

Podle pověsti se na Hostýn uchýlili lidé před tatarským vpádem roku 1241 a zázračně byli zachráněni. Uvnitř hory prý spí vojsko připravené vyrazit na pomoc Moravě před nepřáteli, proto ten Blaník.

Dominantou Hostýna je bazilika Nanebevzetí Panny Marie a vedle stojící kaple sv. Jana Sarkandera z roku 1889. Od chrámu vede 250 schodů k Vodní kapli s pramenem zázračné vody, který tu vytryskne podle staleté pověsti při tatarském obležení v roce 1241 k záchraně křesťanů. Jsou zde i dvě křížové cesty, Jurkovičova z let 1903/4 a Stará cesta, obě se spojují v rotundě u hřbitova. V areálu poutních domů v prostorách Jurkovičova sálu je umístěno Svatohostýnské muzeum.

A co se na Hostýně připravuje nového?

Sedačková lanovka v délce 1 km s jedenácti nosnými sloupky z obce Chvalčov až před kostel, za cca 30 milionů Kč. Je však třeba vyhodnotit všechny aspekty, návštěvnost půl milionu věřících za rok, turisté, zimní provoz s lyžováním, kontra duchovní odkaz poutního místa a začlenění části dotčeného lesa, kde hnízdí několik kriticky ohrožených druhů ptáků do evropského systému Natura 2000. No, my to ovlivnit nemůžeme, a tak se aspoň v klidu, případně z rozhledny, potěšíme pohledem na okolní utěšenou krajinu. (Základní kámen roz-

hledny položil roku 1879 sám císařpán František Josef I. Součástí rozhledny je i kaple a 60 schodů.)

A jen tak pro zajímavost, v Bystřici pod Hostýnem, na zámku, který představuje ojedinělou ukázkou postupné modernizace panských sídel, žila rodina legendárního generála Laudona (co jel přes vesnici), jehož rod vlastnil panství od roku 1872. Dnes je v zámku ukázkou vybavení místností, kde rodina žila a v druhé části expozice o historii výroby ohýbaného nábytku Thonet. Rodinná továrna, svého času největší v Evropě byla otevřena v druhé polovině devatenáctého století. Taková malá kuriozita - vedle občanského hřbitova je menší šlechtický hřbitov s náhrobky z devatenáctého století a novorománskou kaplí s malbami Hanuše Schweigera.

No vida, na ten Holešov jsme nějak zapomněli! Ale ne, pokud se zastavíme v Bystřici pod Hostýnem, už nám čas na Holešov nezbude. Tak to necháme až na příští rok. Souhlasíte? Uvidíme až po cestě, jak moc budeme unaveni. Budeme o tom hlasovat. Aspoň ten park! V Holešově je zámecký park, který je ve střední Evropě vzácnou aplikací Le Notreovských kompozičních principů se sítí vodních kanálů s dispozicí Neptunova trojzubce, sítí loubí a stromořadí.

Jen pro inspiraci: Le Notre byl proslulý zahradní architekt Ludvíka XIV., který navrhl areál barokních zahrad ve Versailles a podle jeho vzoru navrhl pro hraběte Jana Rotala park Filiberto Lucchese. U nás koncepci vodních kanálů a stromořadí, jež je zcela ojedinělá zachránila rekonstrukce koncem 50. let a v letech 1964/74, toto mimořádné zahradní dílo nemá v Evropě srovnání, snad jen ve Francii.

No tak až příště, v Holešově je ještě mnoho zajímavostí, zvláště z židovské historie a zaslouží si samostatný zájezd. Tak už se na mě za tu změnu nezlobte, těším se na vás.

Cena zájezdu: 350 Kč. Prodej zájezdu každé pondělí od 10. 8. 2015 v době od 10,⁰⁰ do 13,⁰⁰ hodin.

Ing. Milena Leichmannová

LETNÍ MĚSÍCE PŘED NÁMI

Doba dovolených, prázdnin, odpočinku a nabírání nových fyzických a psychických sil v dnešním úspěšném světě. Ale také letní prostor pro zájmové aktivity, zejména výlety za poznáním, rekondiční pobyty v lázeňských a rekreačních zařízeních, zdravé sportovní vyžití, pobyty u vody v zahraničí i u nás. Čas bude jistě i na návštěvy přátel, dětí, vnuků a pravnuků. Senioři bez životního partnera nebo handicapovaní mohou volit mezi četbou, sledováním masových médií, eventuálně účastí na akcích připravovaných MO Svazu důchodců v Brně spolu s Kluby důchodců, Radnicemi ÚMČ Brna a okolí, sdruženími,

kulturními, sportovními a společenskými organizacemi

V současné době není pro seniory jednoduché být aktivním vzhledem ke krizové bezpečnostní situaci, zdravotním a finančním potížím nebo osobním problémům (pohodlí, nezájem, pasivita, malé sebevědomí). Víme však, že aktivita, entuziasmus a životní optimismus přispívají k rozvoji sebevědomí, sebekritičnosti a hlavně zdraví.

Vážení přátelé, přejeme vám hodně inspirativních zážitků, pěkné počasí, hodně zdraví a osobního štěstí v kruhu rodiny a přátel.

Jana Vrabcová

Výbor národní kultury v Brně Vás srdečně zve na

LETNÍ KONCERT VNK

Pořad uvádí: **Marie Veselá**

Účinkující: **Žáci a studenti ZUŠ Orchidea**

Pořad se koná v pondělí 15. června 2015 v 17,00 hodin Jana Babáka 1, Brno (budova školy)
(tramvaj č. 12, trolejbus 34 a 36, výstup zastávka Klusáčkova)

SRDEČNĚ ZVEME NAŠI VEŘEJNOST, ČLENY, PŘÁTELE A SYMPATIZANTY.

Kontakt: Poštovní schránka VNK Brno, Křenová 67, PSČ 602 00
www.vnkbrno.cz, e-mail: vnkbrno@email.cz

BRNĚNSKÝ VARHANNÍ FESTIVAL

Program festivalu:

- Středa 10. června: kostel sv. Augustina, 19,30 hodin.
Paul Kayser (Lucembursko)
- Středa 17. června: jezuitský kostel, Beethovenova ulice, 19,30 hodin.
Stéphane Béchy (Francie)
- Pondělí 22. června: kostel sv. Augustina, 19,30 hodin.
Johannes Götz (Německo)
- Středa 24. června: jezuitský kostel, Beethovenova ulice, 19,30 hod.
Reinhard Seeliger (Německo)
Pěvecký sbor Masarykovy univerzity,
sbormistr Michal Vajda

(V jezuitském kostele jsou nové varhany z věhlasné švýcarské varhanářské dílny H. Mathese.)

Zdravotnické potřeby Chytré lékárny vzkazují

Připravili jsme pro vás i tyto služby na Orlí 36:

Pondělí	10,00 – 14,00	měření glykémie, měření cholesterolu
	14,00 – 18,00	diagnostika ploché nohy
Úterý	10,00 – 16,00	inko poradna
Středa	10,00 – 14,00	diagnostika ploché nohy
	14,00 – 18,00	měření glykémie, měření cholesterolu
Čtvrtek	10,00 – 16,00	edukace pro diabetiky

Každý den měření tlaku zdarma!

Brněnský SENIOR - noviny MV Svazu důchodců ČR v Brně.

Adresa vydavatele a redakce, předplatné: Svaz důchodců ČR Jihomoravský kraj - městská organizace Brno, Běhounská 17, 602 00 Brno.
Tel./fax: 545 575 257 • svaz.duchodcu.brno@seznam.cz • www.duchodci.brno.cz • IČO 69706824 • Editor PaedDr. Anna Štofánová, dále tvoří redakční radu Mgr. Alena Kudličková, PaedDr. Jan Žáček, RNDr. Hubert Fadrus, CSc., Libuše Gottwaldová, Ing. Milena Leichmannová, PhDr. Jana Vrabcová. • Redakční uzávěrka 15. 5., vyšlo 3. 6. 2015 • Uzávěrka dalšího čísla 15. 8. 2015 • Za obsah zveřejněných materiálů odpovídá autor. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. • Reg. číslo MK ČR E 12164 • Tisk: Moravia Perex, spol. s r. o., Trnkova 123; e-mail: info@moraviaperex.cz

VYCHÁZKY V DUBNU,

ČERVENCI A SRPNU 2015

*** každé pondělí * odjezd kolem 9. hodiny ***

6. 7. **svátek** - Sraz na zastávce „Přístaviště“ - (tramvaj č. 1 směr Bystřec) - kolem přehrady - „Rakovec“ - a zpět.
13. 7. Konečná tramvaje č. 5 - Štefánikova čtvrť - autobus č. 57 - výstup „Panská lícha“ - Obřany.
20. 7. Mendlovo náměstí - autobus č. 52 - výstup na zastávce „Ruda“ - Rakovec - Přístaviště. Odjezd 8,45 h.
27. 7. Židenice - Stará osada - autobus č. 78 - Velká Klajdovka - Resslův pomník - Bílovice.
3. 8. Konečná tramvaje č. 5 - Štefánikova čtvrť - autobus č. 57 - výstup Útěchov - rozcestí - Ořešín.
10. 8. Zastávka tramvaje č. 1 směr Bystřec - výstup u zastávky ZOO - podél řeky Svratky - Mniší hora - „Křivá vrtule“ - Medlánky.
17. 8. Mendlovo náměstí - trolejbus č. 37 - Kohoutovice - Jírovcova - dub „Troják“ - Stará dálnice - Kamenolom.
24. 8. Mendlovo náměstí - autobus č. 52 - do Žebětína - Helenčina studánka a zpět do Žebětína.
31. 8. Zastávka tramvaje č. 2 - směr nemocnice „Milosrdných bratří“ - „lanová dráha“ - Pisárky.

Červencové a srpnové setkání v přírodě

se letos koná s živou hudbou a tancem
ve dnech 16. 7. 2015 a 20. 8. 2015
od 14,00 hodin na hřišti v Jundrově.

Zve výbor

**Další číslo vyjde
v srpnu 2015**